

THÔNG TIN KHOA HỌC

TÔN GIÁO VÀ PHÁP QUYỀN Ở ĐÔNG NAM Á

Hội nghị khoa học quốc tế *Tôn giáo và Pháp quyền ở Đông Nam Á: tiếp tục thảo luận* với sự phối hợp tổ chức của Viện Can dự Toàn cầu (Hoa Kỳ), Hội Việt - Mỹ (Liên hiệp Các tổ chức Hữu nghị Việt Nam) và Viện Nghiên cứu Tôn giáo (Viện Khoa học Xã hội Việt Nam) vừa diễn ra trong các ngày 3 và 4 tháng 11 năm 2007 tại Hà Nội.

Hội nghị là sự tiếp nối thành công của hội nghị năm 2006 với tiêu đề *Tôn giáo và Pháp quyền ở Đông Nam Á: bước đầu trao đổi*.

Trước sự chứng kiến của các quan sát viên quốc tế, đại biểu và quan sát viên Việt Nam, các học giả từ 12 quốc gia trên thế giới đã cởi mở và thẳng thắn trao đổi những vấn đề quan trọng, đang được quan tâm hiện nay xung quanh mối quan hệ giữa tôn giáo và pháp quyền. Với 27 tham luận khoa học, bên cạnh việc thảo luận sâu hơn các chủ đề then chốt đã được nêu ra tại Hội nghị lần thứ nhất như: so sánh các mô hình quan hệ nhà nước - tôn giáo; vấn đề pháp nhân tôn giáo; tình hình hiện tại và tiến triển của luật pháp tôn giáo ở Đông Nam Á, các học giả đề cập một số vấn đề mới mẻ và thời sự hơn như: tôn giáo và an ninh nhà nước, các vấn đề thuế và tài chính liên quan đến hoạt động tôn giáo, hoạt động của các tổ chức tôn giáo nước ngoài tại Đông Nam Á, vấn đề tôn giáo và giáo dục, v.v...

Tranh luận học thuật của các đại biểu đến từ Hoa Kỳ, Pháp, Bỉ, Australia, Trung Quốc và Đông Nam Á đã khiến không khí của hội nghị thêm sôi nổi. Trong khi các tham luận của học giả Việt Nam nêu ra

những khó khăn và thách thức của việc quản lý nhà nước về tôn giáo hiện nay, tham luận của các học giả quốc tế lại nhấn mạnh những nỗ lực nhằm tìm kiếm một mô hình quan hệ nhà nước - giáo hội thích hợp ở Châu Âu, việc quản lý hoạt động từ thiện của các nhóm tôn giáo ở Mỹ, thì tham luận của học giả từ các nước Đông Nam Á như Singapore, Phillipines, Thái Lan, Malaysia lại nêu ra những kinh nghiệm thực tế nhà nước giải quyết các vấn đề liên quan đến tôn giáo trên phương diện pháp luật rất đáng tham khảo.

Phát biểu tổng kết hội nghị, GS.TS. Đỗ Quang Hưng, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Tôn giáo khẳng định sự thành công của hội nghị và ý nghĩa của nó trong bối cảnh toàn cầu hoá và hội nhập khu vực. Hội nghị đã tiếp tục mở ra kênh đối thoại quốc tế của Việt Nam trên phương diện học thuật về quan hệ tôn giáo và pháp quyền, một trong những vấn đề vốn nhiều thử thách với bất cứ quốc gia nào, khu vực nào trên thế giới hiện nay.

Hoàng Chung

Viện Nghiên cứu Tôn giáo

ĐẠI HỘI X HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM

Từ ngày 8 đến ngày 12 tháng 10 năm 2007, các giám mục trong 26 giáo phận ở Việt Nam đã tham dự Đại hội X tại thủ đô Hà Nội. Tham dự đại hội có 28 hồng y, tổng giám mục, giám mục. Đại hội đã nhận được điện văn chào mừng của Giáo hoàng Benedicto XVI, Hồng y Ivan Dias - Tổng trưởng Bộ Truyền giáo và Hội đồng Giám mục (HĐGM) một số nước bạn. Đại diện Ban Tôn giáo Chính phủ và Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội đã đến tặng hoa và chúc mừng đại hội.

Trong lời khai mạc, Giám mục Nguyễn Văn Hòa Chủ tịch HĐGM Việt Nam nhiệm kỳ IX đã gửi lời chúc bình an tới toàn thể cộng đoàn tín hữu trong nước và ngoài nước đồng thời chia buồn sâu sắc tới những nạn nhân vụ sập cầu Cần Thơ và cơn bão số 5.

Đại hội đã nghe các ủy ban của HĐGM nhiệm kỳ IX (2004-2007) báo cáo hoạt động của mình. Một trong các thành tích nổi bật là công tác từ thiện bác ái. Trong 3 năm qua, giới Công giáo Việt Nam đã ủng hộ hơn 20 tỉ đồng cho hoạt động này. Riêng đợt cứu trợ lũ lụt ở Giáo phận Vinh vừa qua, theo báo cáo của Giám mục Cao Đình Thuyên, số tiền ủng hộ là 930 triệu đồng, 30 nghìn đô la và 11 tấn gạo, 87 bao quần áo. Việc ủng hộ nạn nhân thiên tai không chỉ dừng ở trong nước mà đã vươn ra quốc tế như ủng hộ các nạn nhân sóng thần ở Đông Nam Á, trận bão Katrina ở Hoa Kỳ, v.v...

Đại hội đã thảo luận về chương trình hoạt động nhiệm kỳ 2007-2010 trong đó có những hoạt động kỷ niệm 50 năm thành lập hàng giáo phẩm Việt Nam (1960-2010). Đại hội đã bầu ra Ban Thường vụ và Chủ tịch các ủy ban của HĐGM Việt Nam nhiệm kỳ X. Các giám mục Nguyễn Văn Nhơn, Nguyễn Chí Linh, Ngô Quang Kiệt, Võ Đức Minh được bầu vào các chức vụ Chủ tịch, Phó Chủ tịch, Tổng Thư ký và Phó Tổng thư ký.

Đại hội đã ra Thư chung gửi cộng đoàn với nhan đề *Giáo hội hôm nay, xã hội và Giáo hội ngày mai*. Thư chung đã chia sẻ những thành tựu cũng như bất cập của nền giáo dục Việt Nam hiện nay và mong muốn được đóng góp trí tuệ, sức lực của giới Công giáo vào sự nghiệp trồng người.

Chiều ngày 12 tháng 10 năm 2007, Ban Thường vụ HĐGM Việt Nam do Chủ tịch Nguyễn Văn Nhơn dẫn đầu đã đến chào thăm Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng. Giám mục Nguyễn Văn Nhơn đã báo cáo kết quả Đại hội X với Thủ tướng và bày tỏ nguyện vọng của

giới Công giáo muốn được đóng góp nhiều hơn cho đất nước nhất là sự nghiệp giáo dục và y tế. Thủ tướng đã chúc mừng thành công của Đại hội X và Ban Thường vụ HĐGM Việt Nam nhiệm kỳ 2007-2010 đồng thời khẳng định, Chính phủ Việt Nam luôn tôn trọng tự do tín ngưỡng tôn giáo, coi đồng bào các tôn giáo là bộ phận quan trọng của dân tộc và đánh giá cao sự đóng góp của đồng bào các tôn giáo, trong đó có người Công giáo, trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trước kia cũng như hiện nay.

Ngày 13 tháng 10 năm 2007, các giám mục Việt Nam đã tham dự lễ khánh thành và cung hiến Nhà thờ chính tòa Thái Bình. Đây là nhà thờ được coi là đẹp nhất trong các nhà thờ chính tòa hiện nay ở Việt Nam. Nhà thờ được xây dựng ở vị trí nhà thờ cũ nhưng to lớn hơn nhiều với diện tích 1.500m². Kiến trúc nhà thờ vừa mang dáng vẻ hiện đại vừa giữ được những nét văn hóa Việt truyền thống như các họa tiết hoa văn trống đồng, bàn thờ sơn son thếp vàng. Hai chân cột tháp chuông mang dáng dấp của tháp Eiffel nhưng ngọn tháp lại là hai cây nến cách điệu rất Việt Nam. Xung quanh nhà thờ còn xây dựng nhiều kiến trúc mới như tượng đài La Vang, tượng hai thánh Phêrô và Phaolô... Đại diện nhiều cơ quan ở Trung ương và tỉnh Thái Bình đã đến chia vui với Giáo phận Thái Bình và Giám mục Nguyễn Văn Sang nhân sự kiện trọng đại này.

Sau buổi lễ, các giám mục Nguyễn Văn Nhơn, Bùi Văn Đọc, Nguyễn Văn Hòa, Hoàng Đức Oanh, Hồng y Phạm Minh Mẫn, Tổng Giám mục Ngô Quang Kiệt đã trở về Hà Nội để tham dự cuộc Hội thảo quốc tế về *Công bằng xã hội, trách nhiệm xã hội và liên đới xã hội* do tổ chức Misereor của Giáo hội Công giáo Cộng hòa Liên bang Đức cùng với Viện Khoa học Xã hội Việt Nam đồng chủ trì trong hai ngày 15 và 16 tháng 10 năm 2007.

Huy Thông